

Становище

от доц., д-р Мариана Спасова Йовевска,
почетен професор на ВТУ “Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново
(пенсионер), член на научно жури в конкурса за заемане на академичната
длъжност „ПРОФЕСОР“ в Хуманитарни науки, Професионално направление
2.2. История и археология, по научната специалност Нова и Най–Нова обща
история (Балканска история), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград
в ДВ бр. 63/01.08.2025 г. ,

относно научната, научно-приложната и професионално-академичната
дейност и продукция, представена от доц. д-р Снежана Петрова Димитрова,
единствен участник в конкурса.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата:
Доц. д-р Снежана Димитрова е единствен кандидат в конкурса и нейните
документи отговарят на всички изисквания.

От 2001 г. преподавателската ѝ работа надхвърля рамките на университета, в
който преподава и тя с успех го представлява на различни научни форуми,
конференции и международни проекти, почти веднага след избора ѝ за
доцент. Води лекции, семинари в Тулуза, в Универсиетета Монпелие 3, в
Първи римски университет, в Университетски колеж Лонон. В рамките на
Балканите тя се изявява в Университета в Загреб, Белградския университет, в
университета „Македония“ в Солун, в Клуж-Напока, в Измирски
университет. Тя не само усъвършенства преподавателските си умения, но ѝ
популяризира пред чуждестранни студенти своите публикации и научни
постижения. Трябва да се уточни, че доц. д-р Снежана Димитрова има втора
специалност френски език и литература, което я прави изследовател с почти

неограничени езикови възможности за проучване на извори, поддържане на научна комуникация и информираност за френскоезичните историографски школи.

Индивидуалните наукометрични показатели на кандидатката, отдавна многократно надхвърлят изискуемата бройка. Не мога да не посоча, че тя събира 2 и 3 пъти повече точки в броя цитирания, публикации, участия в проекти.

Богат е опитът на доц. д-р Снежана Димитрова в редакционните колегии на издавани на български и чужди научни списания както в Благоевград, София, така и в Белград, Тулуза. Като експерт към Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) тя участва в процедурите за програмна акредитация на докторантските програми на Софийски университет и Великотърновския университет, с което допринася за отчитане на качеството на обучение и на научната подготовка на кадрите и в други университети.

В периода 2009-2011 г. участва в множество различни проекти. Някои от тях са индивидуални, други под нейно ръководство, а има и такива, в които тя се явява участник. Дейността ѝ там се документира с публикациите и разработките, публикувани на български, немски, френски и английски език най-вече в България или чужбина. Често списание „Социологически проблеми“ публикува цели глави от книгите, които се издават в резултат на тези проекти, а други текстове се очакват да излязат през следващите години.

Посочени са 46 участия в международни симпозиуми, свързани с чуждестранни и български проекти на ЮЗУ и други европейски университети. В същност става дума за 44 доклада, защото участието през 2023 г. в Краков и изнесения там доклад са посочени с две отделни номерации (№ 3 и №.4). А при номер 27 в списъка (участието през 2008 г. в Калабрия,

Италия), липсва заглавие на доклад. Но и с тези пропуски при отчитането, международните участия на доц. д-р Сн. Димитрова говорят за изключително голяма научна активност, за нейната известност и разбира се работоспособност.

II. Оценка на научните и на практическите резултати, и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция:

Участието на доц. д-р Снежана Димитрова в конференции и проекти със социологическа проблематика винаги е на историческа тематика от балканския или европейския ареал, с акценти върху афекта, чувствата и емоциите, за представяне на социалните, културните и политическите процеси.

В същност тематиката и проблематиката в цялостната научна и публикационна дейност на доц. д-р Снежана Димитрова успешно могат да се илюстрират в обобщения пример от трите ѝ монографии¹. Излязлата през 1998г. (преди хабилитацията) книга за Франция и проблемите на славянските балкански страни през 1918 -1920 г. за възстановяване, репарации и гаранции и последвалите я други 2 книги - от 2005 г. и от 2025 г. Първата е за жените в историята, посветена на предизвикателствата на рефлексивната история, разглеждаща балканските казуси в афективният обрат на дипломацията и след военната реалност. И в следващите монографии авторката променя конкретно-рационалното към преживяването и сетивното. Така локално-

¹ 1. 'Възстановяване... Репарации... Гаранции...': Франция и славянските балкански страни (септември 1918 - януари 1920 г.), С., 1998, с. 431.

2. " Жените, историята и нищо повече (Предизвикателствата на рефлексивната история)", С, ЛИК, 2005, с.172.

3. „Афективният обрат в дипломацията: балкански казуси. София: Парадигма, 2025.

териториалната проблематика преминава в социално-глобален исторически разказ.

Този подход, който тя следва в съобщение, доклад, документално изследване или монография прескача конкретиката на политическото, рационалното и представя желанията на хората, нагласата на „тълпите“. Тя прави „афективна“ история на войната в края на Първата световна война, веднъж като автор, който разсъждава и емоционално оценява. И още веднъж със подбора от съвременници, проблеми, събития, като прилага феминистката теория, съчетава медийните изследвания политическата философия за да разкрие как страхът и емоциите се използват в медиите, обществото и политиката. Така със своите емоционалните нагласи и косвени оценки очертава картината на отрицанието на войната – конкретно на Първата световна война и априори на всяка друга.

Доц. д-р Снежана Димитрова въвежда теорията за афективния обрат в сферата на историческото изследване след Първата световна война. Тя анализира, представя войната посредством изживяванията на всеки един човек – жената в тила, войника на фронта, дипломатът, политикът и интелектуалецът в преговорните процеси, при което емоционалността или вербалната им оценка показва действителното им отношение към войната. Нагласите в по-големите общности – жените, демобилизираните войници, политическите и писателско-интелектуалните кръгове разкриват социологическата картина на следвоенната действителност, за да се очертаят пътя на бъдещото европейско развитие. Така тя с помощта на социологическия подход и културологията разкрива нова, почти непозната картина в историческия континуитет на човешкото развитие – масовото отрицание на войната като следвоенна парадигма на периода след 1918 г..

Кандидатката се спира на последствията от Първата световна война в индивидуалните чувства, оставащи в повечето случаи неизразени и неуточнени в колективните афекти, като страх, ярост, негодувание. Потенциално те могат да прерастнат в колективни, да създадат нови движения, оспорващи и предизвикващи съществуващия политически ред. Нейният принос в историографията за Първата световна война е, че с интердисциплинарност, със съчетаване на микроисторията с „разбиращата социология“, доказва интелектуалното разочарование и общественото отрицание на военния конфликт.

Като тематика и проблематика Снежана Димитрова пише за войната като преживяване, изяснява човешките емоции и чувства като двигатели на културните и политически процеси след Първата световна война,. Тя прилага рефлектиращият подход в историята за времето, преди неговата поява след Втората световна война: прилага субективните емоционални оценки и афекти за развитието на социологическата наука и културология, на базата на историческата действителност след 1918 г. .

Тя търси средство, начини, които да накарат народите да се въздържат от агресия в своите взаимоотношения. В същност това е и целта на научните ѝ публикации, което може да приемем, че се поддържа и в педагогическата ѝ практика.

III. Критични бележки и препоръки :

Образователните проекти, в които участва или ръководи доц. д-р Снежана Димитрова, впечатляват с широките мащаби на проучванията ѝ, които винаги са свързани с проблемите на региона, ЮЗУ, Македония, национализма, емиграцията, последиците от военните конфликти.

Стилът и езикът на кандидатката е богат, художествен и със сигурност е добра препоръка за нейната лекционна и преподавателска работа. Но има текстове, където многословието и протяжните изречения, изписани върху хартия, губят обаянието си². Изречения, изписани на повече от десетина реда, често остават неразбрани и неясни, било поради прекалена протяжност или наличие чуждици. Използването на кратки, лаконични изречения ще направят мисълта на авторката по-ясна и разбираема.

С толкова многостранни и активни научно-изследователски изяви в страната и чужбина, не може да не направи впечатление, че за 25г. като хабилитиран преподавател кандидатката посочва само трима успешно защитили докторанти. За това и следващата ми препоръка към доц. д-р Сн. Димитрова е да обърне повече внимание на работата с млади изследователи, да работи за повишаване качеството на подготовката на повече докторанти. Добре би било нейните познания и компетенции да се предадат на младите поколения. Най-хубавото, което остава от преподавателите не винаги са публикациите, броя на студентите, а приемниците в науката, школа от последователи.

IV. Заключение :

Научната и преподавателска работа на доц. д-р Снежана Димитрова заслужава висока оценка. Изследванията ѝ са автентични, оригинални и интересни със социологическите и културологични интерпретации на европейската и балканска история.

² . Ще цитирам само първия пример на с. 14, от последната монография “ Тематизира едно устойчиво разбиране, почти клише, на Фройд, че „всичко, което работи за културата, работи за мира“, заключението придава друг смисъл на стари политики, а именно на „новия хуманизъм“, формулиран през 1931 г. в рамките на Международния Институт за Интелектуално Сътрудничество (към Обществото на народите), но и разкрива облика на Българското дружество, което във войната е работило за мира чрез култура и стопанско сближение, отвъд „братството по оръжие“, без да прикрива, че в лицето на неговите деятели политика и икономика остават две разделени сфери .“

В заключение на направените констатации мога да заявя, че по мое мнение доц. д-р Снежана Димитрова напълно отговаря на изискванията за получаване на академичната длъжност професор и убедено давам гласа си за нейното избиране.

С пълна убеденост препоръчвам на Почитаемото жури да присъди на доц. д-р Снежана Димитрова академичната длъжност „професор“ по специалността Нова и Най–Нова обща история (Балканска история).

Велико Търново

доц. д-р Мариана Йовевска

13. 11.2025 г.

(.....)

REVIEW REPORT

by Emeritus Professor Dr Mariana Yovevska
of St Cyril and St Methodius University in Veliko Tarnovo (retired), member
of the Scientific Jury for the competition for the position of PROFESSOR in
the Humanities, Professional area 2.2. History and Archaeology, field
Modern and Contemporary General History (Balkan History), announced in
the State Gazette issue 63 of 1 August 2025 by Neofit Rilski Southwestern
University in Blagoevgrad

on the academic activity, research and publications presented

by Assoc. Prof. Dr Snezhana Petrova Dimitrova,

the only participant in the competition

1. Summary Data on the Scientific Production and Activities of the Candidate

Professor Snezhana Dimitrova is the sole candidate in the competition, and the documentation she has submitted fully meets all established requirements. Since 2001, Dr Dimitrova's teaching activities have extended well beyond her home university. She has successfully represented her institution at numerous scientific forums, conferences, and international projects, almost immediately following her appointment as Associate Professor. She has delivered lectures and seminars in Toulouse, at the Université Montpellier 3, the First University of Rome, and the University College of Lorraine. Within the Balkans, she has appeared at the Universities of Zagreb, Belgrade, Macedonia (Thessaloniki), Cluj-Napoca, and Izmir. Through these engagements, she has not only refined her teaching expertise but also disseminated her publications and research

achievements among international audiences.

It is noteworthy that Associate Professor Dr Snezhana Dimitrova holds a second degree in French language and literature, which enables her to conduct research with exceptional linguistic versatility, engage in scholarly dialogue, and remain well-informed regarding French-language historiographical traditions. The candidate's individual academic metrics have long surpassed the required thresholds, frequently exceeding them two- or threefold in terms of citations, publications, and project participation.

Associate Professor Dimitrova possesses extensive experience on the editorial boards of Bulgarian and international scholarly journals, including those based in Blagoevgrad, Sofia, Belgrade, and Toulouse. As an expert at the National Agency for Evaluation and Accreditation (NAEA), she has contributed to programme accreditation procedures for doctoral programmes at Sofia University and Veliko Tarnovo University, thereby enhancing the overall quality assurance of academic and research training.

Between 2009 and 2011, she participated in numerous projects—some as an individual researcher, others as a supervisor or collaborator. Her contributions are substantiated by publications in Bulgarian, German, French, and English, appearing both in Bulgaria and abroad. The journal *Sociological Problems* has frequently published chapters derived from these projects, with further texts anticipated in the coming years.

A total of 46 participations in international symposia associated with Bulgarian and foreign projects at Southwest University (SWU) and other European universities are recorded. In fact, 44 papers are identified, as her 2023 participation in Krakow and the corresponding paper are listed separately (Nos. 3 and 4). In one instance (No. 27, Calabria, 2008), the title of the report is not provided. Nonetheless, these minor reporting gaps do not detract from the clear evidence of

Associate Professor Dimitrova's international engagement, academic reputation, and productivity.

2. Evaluation of the Scientific and Practical Results and Contributions of the Creative Production Submitted for Participation in the Competition

Associate Professor Dr. Snezhana Dimitrova's participation in conferences and research projects addressing sociological themes consistently focuses on historical topics from the Balkan and wider European regions. Her work places particular emphasis on affect, feeling, and emotion as interpretative tools for examining social, cultural and political processes.

The central themes of Associate Professor Dimitrova's scholarly and publishing output are exemplified by her three monographs¹. Her 1998 book *France and the Problems of the Slavic Balkan Countries in 1918–1920: Reconstruction, Reparations and Guarantees* (preceding her habilitation) was followed by further volumes in 2005 and 2025. The first explores women in history and the challenges of reflexive historiography, situating Balkan examples within the affective turn of diplomacy and post-war experience. In later works, she shifts from a concrete-rational to an experiential and sensory mode of interpretation, thus transforming local-territorial questions into a socially and globally framed historical narrative.

Across communications, reports, documentary studies, and monographs, she adopts an approach that transcends purely political or rational frameworks to explore collective desires and popular attitudes. She constructs an “affective”

¹ 1. 'Възстановяване... Репарации... Гаранции...': Франция и славянските балкански страни (септември 1918 - януари 1920 г.), С., 1998, с. 431.

2. " Жените, историята и нищо повече (Предизвикателствата на рефлексивната история)", С, ЛИК, 2005, с.172.

3.,„Афективният обрат в дипломатията: балкански казуси. София: Парадигма, 2025.

history of the closing phase of the First World War—both as a reflective and emotionally engaged author and through selected contemporary testimonies and events. By integrating feminist theory, media studies, and political philosophy, she reveals how fear and emotion are mobilised within media, society, and politics. Through these emotional perspectives, she depicts not only the rejection of the First World War but also, implicitly, of warfare in general.

Dr Dimitrova introduces the concept of the “affective turn” into historical research on the aftermath of the First World War. She examines the conflict through the lived experiences of individuals—the woman on the home front, the soldier in the trenches, the diplomat, the politician, and the intellectual involved in post-war negotiations—where emotional expression and verbal evaluation reveal genuine attitudes to the war. Broader communities such as women, demobilised soldiers, and intellectual circles further expose the sociological texture of post-war reality and trace the trajectory of Europe’s future development. By integrating sociological and cultural-studies perspectives, she discloses a previously underexplored dimension of historical continuity: the collective repudiation of war as a defining paradigm of the post-1918 era.

The candidate explores the consequences of the First World War as reflected in personal emotions—often unarticulated but manifest as collective affects such as fear, anger, and resentment. These, she argues, have the potential to evolve into new collective movements challenging established political structures. Her key contribution to First World War historiography lies in her interdisciplinary synthesis of microhistory and interpretive sociology, through which she illuminates intellectual disillusionment and the broader social rejection of armed conflict.

In subject and scope, Associate Professor Dimitrova treats war as lived experience, illuminating emotion and feeling as catalysts of post-war cultural and

political change. She retroactively applies a reflexive historical approach—anticipating its formal emergence after the Second World War—by incorporating subjective emotional evaluation and affect into the study of sociological and cultural developments rooted in the realities of the post-1918 world.

Ultimately, she strives to identify ways of encouraging nations to renounce aggression in their mutual relations. This humanitarian orientation also permeates her scholarly publications and, it may be assumed, informs her pedagogical practice.

3. Critical Remarks and Recommendations

The educational projects in which Associate Professor Dr Snezhana Dimitrova participates or which she directs are notable for the breadth of their research scope. They consistently engage with regional issues—SWU, Macedonia, nationalism, migration, and the aftermath of military conflicts.

The candidate's writing style is rich and often literary, which speaks well for her abilities as a lecturer and communicator². Nevertheless, in certain works, the use of long, multi-clausal sentences diminishes clarity. Sentences extending beyond a dozen lines may obscure meaning through excessive length or unnecessary phrasing. Employing shorter, more concise constructions would render her arguments clearer and more accessible.

² I hereby quote a single example of a compound sentence from her latest monograph, p. 14: "... Тематизира едно устойчиво разбиране, почти клише, на Фройд, че „всичко, което работи за културата, работи за мира“, заключението придава друг смисъл на стари политики, а именно на „новия хуманизъм“, формулиран през 1931 г. в рамките на Международния Институт за Интелектуално Сътрудничество (към Обществото на народите), но и разкрива облика на Българското дружество, което във войната е работило за мира чрез култура и стопанско сближение, отвъд „братството по оръжие“, без да прикрива, че в лицето на неговите дейатели политика и икономика остават две разделени сфери .“

Despite her extensive and distinguished record of research and international engagement, it is striking that during her twenty-five years as a habilitated academic she has supervised only three successful doctoral candidates. It would therefore be desirable for Associate Professor Dimitrova to devote greater attention to mentoring emerging researchers and to strengthening the preparation and supervision of additional doctoral work. Passing on her expertise to younger scholars would ensure the continuity of her intellectual legacy, since the most enduring contribution of any professor lies not solely in publications or student numbers but in the cultivation of a scholarly school of successors.

4. Conclusion

The scientific and pedagogical work of Assoc. Prof. Dr Snezhana Dimitrova merits the highest commendation. Her research is distinctive, original and intellectually engaging, marked by sociological and cultural interpretations that enrich the study of European and Balkan history.

In light of the foregoing analysis, I am fully persuaded that Associate Professor Dr Snezhana Dimitrova meets all the formal and substantive requirements for promotion to the rank of Professor, and I give my unreserved support to her election.

I therefore recommend, with complete confidence, that the Honourable Jury confer upon Associate Professor Dr Snezhana Dimitrova the academic title of **Professor** in the discipline **Modern and Contemporary General History (Balkan History)**.

Veliko Tarnovo

Assoc. Prof. Dr Mariana Yovevska

13 Nov 2025

(.....)

